

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ!

«Тато пішов захищати Україну...»

ПАМ'ЯТЬ. Рідні загиблого під час оборони Запоріжжя воїна десантно-штурмової бригади діляться сокровеними спогадами

Олександр ДАНИЛЕЦЬ,
«Урядовий кур'єр»

На Алеї Героїв у Полтаві десятки прізвиськ. За кожним із них своя історія життя. Історію похованого у першому ряду Дениса Бондарева, який у мирному житті був каскадером і виконавцем складних трюків у кіно, а на війні став воїном десантно-штурмової бригади й загинув під час оборони Запоріжжя, «Урядовому кур'єру» розповідають його рідна сестра Світлана й дружина Тетяна.

Його сформував цирк

За словами пані Світлани, вони з братом росли в дружній люблячій сім'ї. Денис народився 13 березня 1985 року у Львові, бо їхній тато — львів'янин. Потім сім'я переїхала в Полтаву, на малу батьківщину мами, де згодом з'явилася на світ і вона.

Брат її рослав з пелюшок, навчав ходити і розмовляти, опікувався нею.

На новому місці першу мешкали в гуртожитку, потім на деякій час переїхали в село Новоселівку Полтавського району, де тато працював дільничним тамтешньої громади. Він у них був правоохоронцем, дуже чесною і доброю людиною. Денис багато в нього взяв: чесність, відповідальність, принциповість. У колі друзів брат був веселий, дотепний, міг і пожартувати, розіграти по-доброму.

«Я називала його Джимом Керрі (американський актор комедійного жанру), казала: коли в тебе буде дружина, як вона з тобою житиме? Скільки можна тролити? Але йому трапилася чудова дружина».

Та це було пізніше. Коли Світлані виповнилося п'ять років, сім'я знову повернулася в Полтаву. Далі — навчання у ЗОШ №22, заняття спортом.

Любов'ю до спорту брат із сестрою переймалися з раннього дитинства. Їхня мама раніше була майстром спорту, інструктором з фехтування. Тато теж був майстром з парашутного спорту. Уже в дитинстві Світлану й Дениса віддали на навчання у циркову студію «Молодість». «Ми циркачі! — з гордістю каже Світла-

Їм ніколи не було сумно утрюх.
Денис Бондарев і Тетяна Ваценко-Бондарева з їхнім сином Ярославом

Фото з сімейного архіву Тетяни Ваценко-Бондарєвої

на. — Цирк і спорт об'єднали довкола нас багато друзів, сформували нас із Денисом. Але насамперед Дениса».

Після 9 класу Денис вступив на навчання до місцевого автодорожнього технікуму, здобув спеціальність автослосаря. Працював і протягом довгого часу. Він був закоханий у цирк і тільки-но з'явилася така можливість, поїхав у Київ і здобув спеціальність, пов'язану з режисурою та постановками каскадерських трюків у кіно й рекламі. Звісно, він і сам їх виконував.

«До того як Денис поїхав у Київ, у нас була така захопленість цирковим мистецтвом, що могли по 12 годин проводити у студії. Колектив тримався на Денисові, він був його душею. Після його від'їзду колектив почав потроху розпадатися».

Крім спорту, циркової діяльності, в Дениса були й інші захоплення. Він любив домашніх тварин. «Якось тато привіз додому семимісячну «дівчинку» породи французький бульдог Алісу. Я тоді навчалася у перших класах. Вона мене відразу поставила на місце, а Дениса слухалася, збирала по хаті речі й ховала йому під подушку».

У брата був велосипед «Україна». Він сідав на нього, і вони із собакою надовго зникали з хати. Приповіли додому обоє — ледь дихали. Через кілька хвилин тварина відпочила, готова була далі бігати, а Денис не дуже».

До спогадів долучається дружина Дениса Тетяна. «З майбутнім чоловіком ми познайомилися, коли мені було 15 років, а йому 19, у колективі «Молодість», — розповідає жінка. — Раніше я займалася в іншій цирковій студії міста. Денис був дуже гарний, не помітити його було неможливо. Ми симпатизували одне одному, але посправжньому стали друзями після спільної поїздки колективу в «Артек». Ми вже просто не могли розлучитися, а повернувшись додому, все літо провели на річці, у друзів удома, на тренуваннях».

«Іду навчатися в Київ»

Вони дружили і, звісно, закохалися. «Ми були поглинуті емоціями, почуттями. І раптом він мені каже: «Я їду в Київ навчатися». «На кого?» — питаю. І почувала: «На каскадера». Я була приголомшена: «Які каскадери, яке кіно? Як це ти їдеш?!»

Він поїхав, мені було дуже важко. Я вже тоді готова була їхати за ним хоч на край світу, але це було не потрібно. Треба було кожному пройти свій шлях. Якби ми його не пройшли, нічого б у нас, мабуть, не вийшло. Але за кілька років ми зустрілися на якусь мить тут, у Полтаві, а потім списалися у месенджері і знову почали спілкуватися. Ми цілодобово переписувалися. Потім

Денис запросив мене в Київ, сказав: «Я на тебе чекаю». Я поїхала до нього, і наші почуття розгорілися з новою силою. Зрозуміли, що не можемо одне без одного ні їсти, ні спати, ні дихати.

Я працювала в Полтаві на відповідальній роботі, але за тиждень поїхала до нього знову. Через півтора місяця Денис сказав: «Скільки вже можна їздити? Залишайся». Коли нагадала про роботу, почувала: «Іди зі своєї роботи!» Ми дуже швидко з'їхали і не пошкодували про це. Шкодували тільки про втрачені роки, коли не були разом.

Кращої людини, ніж Денис, у цьому світі немає і ніколи не буде. У нас із ним є син Ярослав, йому 16 років. Якби запитали: «Який, на ваш погляд, ідеальний чоловік?», я б сказала: «Денис!»

За ним було як за кам'яною стіною. Він цінував сім'ю, був щасливий удома разом зі мною і сином. Ми їздили з ночівлею на рибеоловлю, по гриби, нам ніколи не було сумно утрюх. З роками стосунки ставали тільки глибшими.

Звичайно, як і в кожній сім'ї, у нас бувало різного в житті. Але син ніколи не бачив, щоб батьки сварилися.

У Києві ми прожили понад десять років. Ви запитували про хобі Дениса. У нього були золоті руки. Він власноруч склав велосипед і комп'ютер, захоплювався реконструкцією старовинної зброї. Зі своїм другом вони в гаражі від-

творювали пістолі, шаблі. На десятиріччя синові подарував шаблю, яку зробив сам. Для Ярослава це цінна реліквія. Вони разом фехтували, останні півтора року Денис досить часто брав сина на зйомки. І вони планували далі спільно розвиватися в цій галузі та йти цим шляхом. Але тато пішов на війну захищати Україну. Пішов добровольцем.

24 лютого ми прокинулися від вибухів. Буча, Гостомель, Ірпінь — ми через ліс по прямій жили від них. Було страшно. Треба було вирішувати, їхати на Закарпаття чи до батьків у Полтаву. Ми поїхали до батьків. Приїхали на місце пізно увечері, а вранці Денис залишив машину, пояснив, як нею користуватися, і пішов записуватися в тероборону. Але місць уже не було, тоді Денис сказав, що йде у ЗСУ. Йому було 38 років. Я не відмовляла, бо знала, що він не змінить свого рішення.

«Ми розмовляли не про війну, а про життя»

Тиждень він побув на військових навчаннях під Полтавою, а потім сказав, що їх мають відправити у Київ, бо там якраз було «весело». Проте в останній момент військово керівництво відправило полтавських добровольців на запорізький напрямок.

Перед потягом його відпустили на кілька годин прощатися з рідними. Приблизно 3,5 години він побув удома, потім попросив відвезти його машиною на перон. Того дня ми бачили і обіймали його востаннє.

Денис служив навідником кулеметного підрозділу у складі 81-ї десантно-штурмової бригади під Гуляйполем. Там тоді було пекло. Але він ніколи не розповідав про погане, щоб не засмучувати нас. Він зник завжди і від усього нас оберігати. У ті хвилини, коли вдавалося поспілкуватися по телефону, ми розмовляли не про війну, а про життя, майбутнє, про те, що робитимемо після нашої перемоги.

Пізніше його побратими розповідали про нього багато хорошого. Наприклад, що був витривалий, невибагливий, завжди намагав-

ся підставити плече тому, хто цього потребував. Бувало іноді, що коли хлопці відпочивали після бою, він брав лопату і йшов копати окопи, спонукаючи до цього інших бійців.

Того дня, коли все сталося, їхній підрозділ відбив кілька атак ворогів, які значно переважали в силі. Денис із побратимом Олександром відвезли важкопоранених на базу, а самі повернулися на позицію. Побратими розповідали, що Денис був дуже виснажений, важко дихав і ледве пересував ноги. Вони повернулися на позицію тільки через гостру необхідність. Пізніше їх з Олександром вирішили замінити й послали по них автомобіль. Але точка була пристріляна, ворог за нею спостерігав, і тільки-но машина наблизилася до позиції, накрив її щільним вогнем. Нашим бійцям довелося застрибувати в авто на ходу.

Саша застрибнув на заднє сидіння, а Денис на переднє, поруч із водієм. І саме в цей момент під ним розірвалася міна...

Від того вибуху в машині вижили тільки два побратими, а Денис загинув відразу. Була субота, 21 травня 2022 року.

...Коли вранці наступного дня Світлана побачила у їхньому дворі військового, то зрозуміла, що з братом щось не добре. Потім їй повідомили про його загибель. Вона довго плакала, не могла того усвідомити. Їй лякало ще й те, що доведеться повідомляти про це Тетяні й мамі.

«Того дня ми із сином були в Києві, — згадує Тетяна. — Закривали нашу родину кав'ярню, в якій здебільшого працювала я. Денис багато допомагав, підтримував, вірив у мене. 20 числа чоловік подзвонив, ми поговорили. Він так непокоїся, що ми їдемо в Київ. Кажу: не хвилюйся, все нормально, ми все зробили. Хвилин сорок спілкувалися. Це була остання наша розмова. А через день мені зателефонувала Світлана.»

Витримати той удар Тетяні допоміг син. Він дуже схожий на Дениса, передусім характером, уподобаннями. Але після смерті тата Ярослав більше не мріє про каскадерство. Він хоче стати військовим.